

Prinsj€sdag nieuwsbrief 2019

VNO-NCW en MKB-Nederland

Prinsjesdagnieuwsbrief VNO-NCW en MKB-Nederland

Deze Prinsjesdagnieuwsbrief bevat een eerste overzicht voor ondernemers van de plannen voor het komende jaar, lopende zaken en het economisch beeld zoals deze vandaag, op Prinsjesdag 2019, door het kabinet bekend zijn gemaakt.

Deze nieuwsbrief is met zorg samengesteld. Er kan echter geen enkele aansprakelijkheid worden aanvaard voor eventuele onjuistheden of onvolkomenheden. Vermenigvuldigen van (delen van) deze uitgave is toegestaan, mits met bronvermelding.

Kijk voor de persberichten over de Miljoenennota 2019 en meer informatie van VNO-NCW en MKB-Nederland op:

www.vno-ncw.nl

www.mkb.nl

De Miljoenennota, de Rijksbegroting, het Belastingplan en alle bijbehorende stukken zijn beschikbaar op de website van de Rijksoverheid:

www.rijksoverheid.nl

Inhoudsopgave

- 3 Economisch Beeld**
- 6 Fiscaliteit**
- 10 Investerings en Innovatie**
- 13 Arbeidsmarkt, onderwijs en zorg**
- 19 Marktwerving en regelgeving**
- 20 Klimaat, energie, infrastructuur, bouw en ruimtelijke ordening**
- 24 Digitalisering**
- 26 Veiligheid en Defensie**
- 27 Brexit en internationaal zakendoen**
- 28 Colofon**

Economisch beeld

De piek van economische groei hebben we nu achter ons en het groeitempo van de Nederlandse economie neemt af naar een verwachte 1,8% in 2019 en 1,5% in 2020. De lagere groei hangt vooral samen met ontwikkelingen in de internationale economie, waardoor de groei van de relevante wereldhandel, alsmede de afzet van Nederlandse uitvoer, minder sterk toeneemt.

De Nederlandse concurrentiepositie is nog steeds goed, maar we zien wel dat de winstgevendheid van het bedrijfsleven afneemt (de AIQ loopt verder op van 73% in 2018 tot bijna 75% verwacht in 2020) en de productiviteit nauwelijks toeneemt. Mede door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt zien we in de meest recent afgesloten CAO's dat er sprake is van een loonstijging tot gemiddeld 3,3%. Ook zijn de overheidsfinanciën wederom sterk verbeterd.

Economische groei

De Nederlandse groei heeft de afgelopen jaren bovengemiddelde groeicijfers laten zien, maar de groei vlakt nu verder af naar 1,8% in 2019 en 1,5% in 2020. De economische groei wordt voornamelijk gedreven door de stijging van de binnenlandse bestedingen door de hoge werkgelegenheid en de loonstijging. Daarnaast zijn tevens de investeringen van positieve invloed op de economische groei. Onderstaande tabel presenteert de economische verwachtingen voor aankomend jaar.

	2019	2020
Economische groei	1,8%	1,5%
Particuliere consumptie	1,5%	1,9%
Consumptie overheid	2,2%	2,9%
Investeringen	4,8%	2,3%
Uitvoer	2,3%	1,9%
Invoer	3,1%	2,9%

Wereldhandel

Tot 2017 heeft de Nederlandse economie sterk geprofiteerd van de groei van de relevante wereldhandel die opliep tot wel 5%. Momenteel is van deze hoge cijfers geen sprake meer door vele risico's in de internationale economie. Zo hangt een no-deal Brexit boven de markt, evenals een verdere escalatie van het Amerikaans-Chinese conflict.

Bovendien laat de Duitse industrie door forse productiedalingen in de industrie een vertraging zien.

Hierdoor zakt de groei van de relevante wereldhandel verder weg naar 1,9% dit en volgend jaar. Het CPB verwacht dat de groei van de uitvoer daarom daalt tot 1,9% in 2020, hetgeen zich vertaalt naar lagere groeicijfers van de Nederlandse economie.

Volgens de enquête die eens per kwartaal onder Nederlandse ondernemers wordt gehouden¹ blijft het ondernemersvertrouwen daarentegen nog steeds op een aanzienlijk hoog niveau. Dit in tegenstelling tot het ondernemersvertrouwen in diverse andere landen om ons heen, waaronder die in Duitsland, waar de ondernemer door de economische tegenspoed somber gestemd is.

De Nederlandse concurrentiepositie is nog steeds goed, maar we zien wel dat de winstgevendheid van het bedrijfsleven afneemt en de productiviteit nauwelijks toeneemt.

Arbeidsmarkt, lonen en inflatie

De arbeidsmarkt blijft zeer krap door de gunstige economische conjunctuur van de afgelopen jaren. De werkloosheid komt uit op 3,5%, lager dan het niveau van voor de crisis in 2008. De tekorten op de arbeidsmarkt vormen de voornaamste belemmering voor bedrijven om in hun productie te voorzien. Wel is er een aanhoudende stijging van de werkzame beroepsbevolking van 1,9% in 2019 en 0,9% in 2020.

Het CPB verwacht voor volgend jaar een stijging van de contractlonen met 2,5%. Uit de recente realisatiecijfers van AWWN blijkt echter een contractloonstijging van gemiddeld 3,3% procent. Onze verwachting is dat deze trend zich doorzet en dat de contractloonstijging volgend jaar hoger uitvalt dan het CPB nu raamt. Hierdoor kan de gemiddelde koopkrachtstijging voor werkenden mogelijk nog hoger uitkomen dan de verwachte 2,4% volgens het CPB voor 2020. Dit jaar heeft zich dat al vertaald in een stijging van de particuliere consumptie.

Overigens dient te worden opgemerkt dat in deze cijfers nog geen incidentele loonstijgingen zijn meegenomen, waarvan gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt en pogingen van werkgevers om werknemers aan zich te binden wel ruimschoots sprake is.

Risico van deze oplopende loonstijging is dat dit plaatsvindt in een periode dat de arbeidsproductiviteitsgroei beperkt is en de economische groei juist afvlakt. Hierdoor stijgt de loonvoet van bedrijven met 3% in 2020.

Overheidsfinanciën

Er wordt voor 2020 een overschot van 0,3% verwacht en een staatsschuld die op 47,6% BBP uitkomt. Dit is ruim onder de grens van 60% die is gesteld volgens het Stabiliteits- en Groeipact. De collectieve lasten, die de afgelopen jaren fors zijn gestegen, gaan in 2020 voor het eerst sinds jaren weer omlaag met 0,4% BBP.

	2019	2020
EMU-saldo	1,2%	0,3%
EMU-schuld	49,3%	47,6%
Collectieve lasten	39,2%	38,8%
Bruto collectieve uitgaven	42,3%	42,9%

Fiscaliteit

Tegelijkertijd met de Miljoenennota is het Belastingplanpakket 2020 gepresenteerd. Het Belastingplan bevat aangekondigde maatregelen uit het Regeerakkoord, alsmede de maatregelen waartoe het kabinet heeft besloten ter verbetering van de koopkracht.

Inkomstenbelasting

De verlaging van de inkomstenbelasting wordt versneld waardoor al in 2020 een vlakke tariefstructuur ontstaat met twee schijven in plaats van de huidige vier. Tot een inkomen van € 68.507 geldt in 2020 een basistarief van 37,35% en in 2021 een tarief van 37,1%. Daarboven geldt vanaf 2020 een tarief van 49,5%. De algemene heffingskorting, de arbeidskorting en de ouderenkorting gaan omhoog. Het aangrijpingspunt voor het toptarief wordt gedurende de kabinetsperiode niet geïndexeerd en blijft derhalve € 68.507.

Box 1	Tot € 20.384	Tot € 34.300	Tot € 68.507	Vanaf € 68.507
2019	36,65%	38,10%	38,10%	51,75%
2020	37,35%			49,50%
2021	37,10%			49,50%

Vennootschapsbelasting

Het tarief van de vennootschapsbelasting gaat in 2020 niet omlaag, maar blijft op 25%. In 2021 gaat het tarief naar 21,7%; eerder was besloten dat het tarief naar 20,5% zou gaan. Het minder verlagen en uitstellen van de tariefsverlaging raakt het middelgrote familiebedrijfsleven. Het tarief voor winsten tot € 200.000 (het mkb tariefopstapje) gaat wel omlaag in 2020 naar 16,5% en in 2021 naar 15%. De betalingskorting in de vennootschapsbelasting wordt afgeschaft per 2021.

	Tot € 200.000 winst	Vanaf € 200.000 winst
2019	19%	25%
2020	16,5%	25%
2021	15%	21,7%

Het tarief van de innovatiebox wordt vanaf 2021 verhoogd van 7 naar 9%. Het zal duidelijk zijn dat de uitstralingseffecten van het opnieuw verhogen van het innovatiebox tarief zeer negatief zijn, en dat dit op gespannen voet staat met de doelstelling om R&D-uitgaven in Nederland te vergroten.

De liquidatie- en stakingsverliesregeling wordt vanaf 2021 ingeperkt. We moeten goed oog hebben voor de effecten op het bredere bedrijfsleven en onze positie als handelsland. Niet voor niets hebben andere landen ook dergelijke regelingen. Het ligt voor de hand dit te betrekken in het bredere onderzoek naar de modernisering van het belastingstelsel.

Tarief box 2 voor de directeur-groootaandeelhouder

Het tarief van box 2 in de inkomstenbelasting gaat per 2020 omhoog van 25 naar 26,25% en in 2021 naar 26,9%. Wij zijn van mening dat de verhoging van het box 2 tarief moet worden uitgesteld nu het tarief van de vennootschapsbelasting in de tweede schijf nog niet omlaag gaat.

Tarief box 2	
2019	25%
2020	26,25%
2021	26,9%

Zelfstandigenaftrek

Vorig jaar was al besloten de aftrekbaarheid van de zelfstandigenaftrek vanaf 2020 stapsgewijs af te bouwen tot het tarief van de eerste schijf in de inkomstenbelasting (37,1%). Het voordeel van de verlaging van de inkomstenbelasting wordt op die manier bij zelfstandigen deels teruggedronken. In aanvulling daarop heeft het kabinet besloten de hoogte van de zelfstandigenaftrek per 2020 met acht stappen van € 250 en één stap van € 280 te verlagen naar € 5000 in 2028. Door de afbouw van de zelfstandigenaftrek gaan zelfstandigen er veel minder op vooruit dan werknemers. Een deel van de budgettaire opbrengst als gevolg van de afbouw van de zelfstandigenaftrek wordt gereserveerd voor verdere stappen op weg naar een toekomstbestendige arbeidsmarkt, bijvoorbeeld in reactie op de Commissie Borstlap.

Verruiming van de werkkostenregeling

De werkkostenregeling wordt verruimd met €100 mln, zoals door ons bepleit. In het voorstel wordt de werkkostenregeling zodanig aangepast dat er meer vrije ruimte komt voor 'kleinere' werkgevers en werkgevers met relatief veel parttimers en/of lage loonsommen. Daarmee kunnen kleine werkgevers iets extra's doen voor hun medewerkers. Het gaat dan bijvoorbeeld om extern georganiseerde personeelsfeesten, uitjes en jubilea.

Werkgevers met een hogere loonsom profiteren ook van de extra vrije ruimte, maar naarmate een werkgever meer personeel heeft zal de extra vrije ruimte per medewerker lager uitvallen. Concreet stelt het kabinet een twee-schijvensysteem voor bij het vaststellen van de vrije ruimte. Tot een loonsom van €400.000 (ca. 12 fte) zal een hoger percentage (1,7%) worden toegepast, waardoor

werkgevers tot 42% extra vrije ruimte tot hun beschikking krijgen. In vervolg op overleg met werkgevers wordt ook van de gelegenheid gebruik gemaakt om tegemoet te komen aan enkele praktische knelpunten.

Verbeteringen bestaand btw-systeem

In de EU wordt al lange tijd gediscussieerd over een nieuw btw-systeem. Intussen zijn de lidstaten het eens geworden over drie vereenvoudigingen van het bestaande btw-systeem. Het gaat daarbij om ketentransacties, voorraden op afroep en het bewijs bij toepassing van het 0%-tarief voor een intra-EU-levering. Op deze terreinen had het bedrijfsleven knelpunten gesignaleerd. De lidstaten hebben nog een vierde wijziging toegevoegd: het btw-ID van de afnemer als voorwaarde voor het 0%-tarief. De wijzigingen gaan in op 1 januari 2020. Het oordeel over de drie vereenvoudigingen is in beginsel positief, de btw-ID-maatregel beperkt ondernemers in hun bewijsmogelijkheden.

Vrijstellingen in de assurantiebelasting

Het kabinet stelt twee vrijstellingen in de assurantiebelasting voor. De eerste is een vrijstelling voor verzekeringen die mogelijke financiële verplichtingen afdekken die een werkgever heeft bij de verplichting om het loon van een werknemer door te betalen in geval van ziekte of doordat hij – als eigenrisicodragers – zelf het risico draagt van de betaling van ziekengeld, WGA-41 en overlijdensuitkeringen.

De tweede wijziging ziet op de zgn. brede weersverzekering. Deze verzekering bestaat sinds 2010 en is een instrument voor landbouwers om voorheen onverzekerbare weersrisico's af te dekken.

Bestuursrechtelijke dwangsommen niet meer aftrekbaar

Boetes zijn niet aftrekbaar, een bestuursrechtelijke dwangsom wel. De dwangsom is niet bedoeld als bestraffing, maar heeft als doel overtredingen ongedaan te maken of herhaling/voortzetting van overtredingen te voorkomen. Dit onderscheid heeft in het verleden geleid tot een verschil in fiscale behandeling tussen bestuursrechtelijke dwangsommen en boeten. Het kabinet wil dat verschil opheffen en stelt voor ook de aftrekbaarheid van dwangsommen af te schaffen.

Energiebelasting en opslag duurzame energie

De energiebelasting in de eerste schijf op aardgas wordt in 2020 verhoogd met 4 cent per m³. In de 6 jaar daarna wordt dit tarief jaarlijks verder verhoogd met telkens 1 cent per m³. In het verlengde hiervan wordt het tarief voor de glastuinbouw in de eerste schijf voor aardgas evenredig verhoogd, met 0,642 cent per m³ in 2020 en met 0,161 cent per m³ in de 6 jaar daarna. De budgettaire opbrengst van de verhoging van de energiebelasting op aardgas

wordt gebruikt om de belastingvermindering in de energiebelasting te verhogen en de energiebelasting in de eerste schijf op elektriciteit te verlagen.

Het kabinet heeft besloten dat bedrijven een groter aandeel van de energiebelasting (de opslag voor duurzame energie) moeten gaan betalen. In plaats van de 50% gaat het aandeel voor bedrijven naar 67%. Dit wordt vormgegeven door een verhoging van de ODE in de 3e en 4e schijf van de energiebelasting op gas en elektriciteit. Deze verhoging slaat neer bij grootverbruikers. We laten onderzoek doen naar de gevolgen van de hogere ODE voor het bedrijfsleven.

Investerings en Innovatie

Investeringsfonds

Het kabinet onderzoekt hoe een investeringsfonds kan worden opgericht om het verdienvermogen te versterken. De ministers van Financiën en EZK zullen de Kamer uiterlijk begin 2020 over de opties van een fonds informeren.

EZK komt verder dit najaar met een brief ("groeibrief") over het versterken van het verdienvermogen op de lange termijn. Hierin worden zowel financiële als niet-financiële maatregelen overwogen, en zullen zowel publieke investeringen als het bevorderen van private investeringen worden gezien.

VNO-NCW en MKB-Nederland vinden het positief dat er meer aandacht komt voor investeringen; daar hebben de ondernemersorganisaties lang voor gepleit. Extra investeringen in infrastructuur en kennis en innovatie zijn broodnodig. Wel is het zaak goed af te bakenen welke investeringen in aanmerking komen voor het fonds en de middelen zo in te zetten dat ze ook private investeringen aanjagen.

MKB Financieringsmarkt

EZK komt in het najaar met een onderzoek naar de werking van de mkb-financieringsmarkt. Het onderzoek moet inzicht geven in de huidige overheidsinterventies en in de aansluiting van het financieringsinstrumentarium van de overheid op de ontwikkelingen en knelpunten in de financieringsmarkt. Dit onderzoek geeft richting voor nieuw beleid van EZK voor bedrijfsfinanciering.

Borgstelling MKB (BMKB)

De BMKB biedt zowel banken als niet-bancaire (alternatieve) financiers een borgstelling voor leningen aan het mkb. De borgstelling wordt ingezet voor bedrijven die onvoldoende zekerheden kunnen bieden aan de financier. De gemiddelde premie die voor het borgstellingskrediet door ondernemers wordt betaald is 4,8%. Er zal gedifferentieerd worden tussen de premies voor enerzijds startende en gevestigde bedrijven (gemiddeld 4,65%) en anderzijds voor innovatieve bedrijven (gemiddeld 6,65%). Ook wordt de mogelijkheid geboden de premiebetaling gedeeltelijk over de looptijd van het krediet te voldoen.

Verpandingsverbod (J&V)

De wet die aanpassing van het verpandingsverbod beoogd wordt in het najaar naar de Tweede Kamer gezonden. Doel van de wet is om de financieringsmogelijkheden voor het mkb verder te verbeteren door het verpandingsverbod dat op facturen rust af te schaffen.

MKB Actieplan (MKB!idee)

In december kan een tweede lichting bedrijven en branches met hun MKB!dee aan de slag, voor in totaal €7,8 mln. MKB!dee stimuleert ondernemers om te investeren in scholing en ontwikkeling van werknemers.

Wet bevordering speur- en ontwikkelingswerk (WBSO)

De WBSO is dit jaar geëvalueerd. Op basis van kwantitatieve en kwalitatieve analyse kan worden geconcludeerd dat de WBSO doet wat zij beoogt: het vergroten van de private uitgaven aan speur- en ontwikkelingswerk. De WBSO is daarbij een echte MKB-regeling: 97% van de gebruikers en 2/3 van het budget gaan naar het MKB. De WBSO-regeling wordt in 2020 met dezelfde parameters doorgezet:

Parameters WBSO 2020	
Eerste Schijf	32%
Eerste schijf starters	40%
Lengte eerste schijf	€350.000
Tweede schijf	16%
S&O aftrek zelfstandigen	€12.775

*Indicatief, de definitieve vaststelling volgt in november 2020

Verder wordt op korte termijn een voorstel verwacht met het oog op meer constante parameters in de WBSO. VNO-NCW en MKB-Nederland pleiten al jaren voor stabiele parameters. Het bedrijfsleven heeft belang bij stabiele parameters; de afgelopen jaren was dat ieder jaar onzeker. De ondernemersorganisaties vinden het ook positief dat EZK een aantal onafhankelijke experts wil laten kijken naar de ICT-definities in de WBSO. De resultaten van dit onderzoek worden eind dit jaar verwacht. Ook wordt het aantal aanvraagmomenten uitgebreid van drie naar vier keer per jaar, wat goed is voor mkb-bedrijven.

Middelen voor Kennisverspreiding MKB

De organisaties voor Toegepast Onderzoek (TO2) werken aan versterking van de samenwerking met het mkb. TO2 werkt samen met branches en met mkb-ondernemers aan kennisverspreiding naar het mkb. De organisaties zullen voor het einde van 2019 aangeven hoe zij dat gaan doen. Hiervoor is een budget oplopend tot structureel €7,5 mln beschikbaar. Het streven is om in november

2019 de invulling van het MKB-TO2 programma gereed te hebben. VNO-NCW en MKB-Nederland vinden het belangrijk dat de branches goed worden betrokken bij de vormgeving van dit programma voor kennisverspreiding. De komende maanden zullen we ons daarvoor inzetten.

Arbeidsmarkt, onderwijs en zorg

Zzp-maatregelen

Het kabinet werkt aan twee wetsvoorstellen die op 1 juli 2021 in werking moeten treden. Het eerste betreft de invoering van een minimumtarief per uur van €16. Het kabinet beoogt daarmee een vangnet te scheppen voor zzp'ers aan de onderkant van de markt.

Daarnaast wordt een zelfstandigenverklaring ingevoerd: bij een minimumarbeidsbeloning van €75 per uur heeft deze als gevolg dat de opdrachtgever wordt gevrijwaard van loonheffing en premieheffing en dat de opdrachtnemer afstand doet van het recht op een uitkering op grond van de werknemersverzekeringen. Ook kunnen door de zelfstandigenverklaring de aanspraken van de werkende op arbeidsrechtelijke bescherming worden beperkt tot een zogenaamd arbeidsrechtelijk 'basisregime'; ook cao-bepalingen gelden niet.

Er zal worden gewerkt aan de uitwerking van de afspraak uit het pensioenakkoord, dat er een vorm van arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zzp-ers komt.

Loondoorbetaling bij ziekte

De loondoorbetalingsplicht bij ziekte wordt makkelijker, duidelijker en goedkoper gemaakt. Verzekeraars hebben de MKB-verzuimontzorgverzekering verder ontwikkeld die vanaf nu wordt aangeboden. Daarnaast zal per 1 januari 2021 een aantal wettelijke wijzigingen van kracht worden. Zo ontvangen ondernemers vanaf die datum een tegemoetkoming in de kosten van het tweede ziektejaar van €1000 tot €1300 per bedrijf. Daarnaast wordt het medisch advies van de bedrijfsarts leidend bij de RIV-toets. Tot slot wordt gewerkt aan meer duidelijkheid rondom de inzet van het tweede spoor. Al deze wetgeving wordt momenteel nader uitgewerkt.

Evaluatie Arbeidsomstandighedenwet

Het kabinet zal de Arbeidsomstandighedenwet in 2020 evalueren. Daartoe wordt een aantal onderzoeken in 2019 en 2020 uitgevoerd. Met name zal dan ook worden gezien hoe de wetwijzigingen van 1 juli 2017 uitwerken.

Veranderende arbeidsrelaties en Arbeidsomstandighedenwet

De diversiteit in arbeidsrelaties is in de loop van de jaren toegenomen, terwijl de Arbeidsomstandighedenwet onveranderd is gebleven. De Arbeidsomstandighedenwet gaat uit van een traditionele werkgeverswerknemersrelatie. De SER voert een verkenning uit naar de arbeidsomstandigheden in relatie tot de

verschillende typen arbeidsrelaties. Die verkenning moet mede de opmaat vormen voor een advies over wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet, die rekening houdt met de verschillende typen arbeidsrelaties.

Wet arbeidsmarkt in balans

Op 1 januari a.s. treedt de Wet Arbeidsmarkt in balans (Wab) in werking. De wet regelt aanpassingen op het terrein van het ontslagrecht en tijdelijke contracten (ketenregeling/WW-premie). Met de Wet werk en zekerheid (Wwz) uit 2015 zijn eerste stappen gezet, maar de Wab moet meer balans brengen. Het gaat hierbij onder andere om aangekondigde maatregelen rond de positie van zelfstandigen, de verplichtingen van werkgevers in verband met arbeidsongeschiktheid en ziekte en het stimuleren van een leven lang ontwikkelen.

Premies

Als gevolg van de Wab zijn er vanaf 2020 twee premietarieven binnen het Awf: een laag tarief voor vaste dienstverbanden en een hoog tarief voor flexibele dienstverbanden. Het lage tarief wordt voorlopig vastgesteld op 2,94 procent en het hoge tarief op 7,94 procent. De gemiddelde AWfwerkgeverspremie bedraagt 4,19 procent. Definitieve vaststelling van de AWf-premie vindt plaats in oktober.

De Aof-premie is (voorlopig) vastgesteld op 6,79 procent. Definitieve vaststelling van de Aof-premie vindt plaats in oktober.

Lage inkomensvoordeel

In het kader van de afspraken over de vernieuwing van het pensioenstelsel (d.d. 5 juni jl.) wordt het Lage inkomensvoordeel (Liv) per 2020 niet meer gedifferentieerd, maar generiek vastgesteld op €0,51 per verloond uur met een maximum van €1.000 per werknemer per kalenderjaar (in de bandbreedte 100-125% Wml). Het budget voor het Liv gaat van circa €500mln naar €360mln per jaar. Wat het jeugd-Liv betreft, wordt per 2020 het gedifferentieerde bedrag gehalveerd en per 2024 helemaal afgeschaft. Het budget gaat daarmee van circa 100 mln. naar 50 mln. en in 2024 naar 0.

Wijzigingen transitievergoeding

In de Wab is geregeld dat werknemers al vanaf de eerste dag van het dienstverband recht hebben op een transitievergoeding. Met de voorgestelde wijziging bedraagt de transitievergoeding over de gehele duur van het dienstverband 1/3 maandsalaris per dienstjaar. De hogere opbouw bij dienstverbanden langer dan tien jaar wordt afgeschaft. Daarnaast worden kleine werkgevers voor het betalen van de transitievergoeding gecompenseerd als ze hun bedrijf beëindigen wegens pensioen of ziekte. Dit treedt vanaf 2021 in werking.

Veranderingen transitievergoeding

Een werkgever moet loon doorbetalen aan een zieke werknemer. Als de werknemer langer dan twee jaar ziek is, kan de werkgever ontslag aanvragen bij het UWV. De zieke werknemer heeft dan recht op een transitievergoeding. Werkgevers kunnen vanaf 1 april 2020 compensatie aanvragen als zij een werknemer ontslaan die langer dan 2 jaar ziek is. Zo voorkomt de overheid dat werkgevers te maken krijgen met een opeenstapeling van kosten na twee jaar loon doorbetalen aan zieke werknemers. De compensatieregeling geldt voor transitievergoedingen die op of na 1 juli 2015 zijn betaald. Lag het einde van de periode van twee jaar ziekte al vóór 1 juli 2015? Dan is geen compensatie mogelijk.

Aanvullend geboorteverlof vanaf 1 juli 2020

Per 1 juli 2020 kunnen partners tot 5 weken aanvullend geboorteverlof opnemen. Zij krijgen dan een uitkering ter hoogte van 70% van hun dagloon, tot 70% van het maximumdagloon. UWV betaalt deze weken verlof. De werknemer moet deze verlofweken opnemen binnen 6 maanden na de geboorte van het kind. Voorwaarde is wel dat een werknemer eerst het geboorteverlof van eenmaal het aantal werkuren per week opneemt. Ook moet een werknemer het verlof in hele weken aanvragen. In overleg met de werkgever kan de werknemer het aanvullend verlof over een langere periode dan 5 weken spreiden. Het is ook mogelijk om minder dan 5 weken aanvullend geboorteverlof op te nemen.

Pensioenstelsel

Werkgevers, vakbonden en kabinet zijn het na jaren eens geworden over hoe het nieuwe pensioenstelsel eruit moet zien; waaronder aanpassing van de AOW-leeftijd (minder snel omhoog) en voor mensen in zware beroepen (maatwerk om eerder uit te treden en investeren in duurzame inzetbaarheid). De afspraken uit het pensioenakkoord zullen we in de komende periode samen met het kabinet en vakbonden uitwerken (zoals de vormgeving van de nieuwe pensioencontracten, de aanpassing van het fiscale kader en de transitie naar een aangepast pensioenstelsel), zodat het kabinet in 2020 een wetvoorstel kan indienen.

Breed offensief

Met Breed Offensief is er een tijdelijk programma van start gegaan om de arbeidsmarkt te vereenvoudigen en te harmoniseren waar gaat om de instrumenten in het kader van de Banenafpraak en het verbeteren van de werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio's. In het najaar komt er een wetsvoorstel omdat voor een aantal voorstellen wijziging van de Participatiewet noodzakelijk is. Het betreft vooral punten gericht op ziektewet in verband met het verbeteren van de regeling voor loonkostensubsidie, het indienen van een aanvraag voor ondersteuning op maat en om het opstellen van een modelverordening inzake de jobcoach.

Het wetsvoorstel gericht op de vereenvoudiging van de Banenafsprak/quotum zal via een afzonderlijk traject worden vormgegeven, evenals de modelverordening voor de gemeente. Daarmee ontstaat er meer uniformiteit in de uitvoering door gemeenten.

Eenvoudiger voor werkgevers en werkzoekenden:

- Vereenvoudiging loonkostensubsidie
- Ondersteuning op maat, adequate inzet van de jobcoach
- Wegnemen knelpunten no-riskpolis/ziekmelding
- Vereenvoudiging loonwaarde meting

Werken aantrekkelijker maken voor mensen met beperkingen:

- Vrijlating van arbeidsinkomsten bij werken met loonkostensubsidie
- Belemmeringen wegnemen om vanuit de Wajong te gaan werken

Werkgevers en werkzoekenden moeten elkaar makkelijker kunnen vinden:

- De matching in de arbeidsmarktregio's en landelijk structureel versterken
- Samen met UWV en gemeenten verbetert het kabinet de werkgeversdienstverlening en de matching door ervoor te zorgen dat in elke arbeidsmarktregio één publiek aanspreekpunt voor werkgevers is, met hetzelfde basispakket aan dienstverlening, met inzichtelijke profielen van de werkzoekenden en een overzichtelijk pakket aan instrumenten en voorwaarden. Het kabinet past hiervoor de SUWI-regelgeving aan en start met UWV en VNG een programma voor het verbeteren van het uitwisselen van matchingsgegevens. Ook werkgevers en private intermediairs doen mee.

Arbeidsomstandigheden

Schadeafhandeling beroepsziekten

Het kabinet heeft een Commissie ingesteld met als doel de schadeafhandeling van beroepsziekten te vergemakkelijken. Met name gaat het erom de schadeafhandeling minder kostbaar en minder tijdrovend te maken.

Preventie van beroepsziekten

Het kabinet stelt, dat werk niet mag leiden tot gezondheidsschade. Daarom is preventie van beroepsziekten belangrijk. Om werkgevers daarbij te ondersteunen, heeft het kabinet het programma beroepsziekten gemaakt.

Risico-inventarisatie en -evaluatie

Het kabinet wil de naleving van de wettelijk verplichte risico-inventarisatie en -evaluatie stimuleren. Met name wil het kabinet daarbij inzetten op kleinere werkgevers.

Arbovisie 2030

Omdat het werk verandert, mede door veranderingen in technologische hulpmiddelen en technologie als zodanig zal het kabinet in 2020 beginnen met het uitwerken van een Arbovisie voor 2030.

Premies gezondheidszorg

De inkomensafhankelijke zorgpremie die werkgevers moeten betalen voor hun werknemers gaat van 6,95% in 2019 naar 6,70% in 2020. Deze premie geldt in 2020 over de eerste 57.214 euro van het brutoloon. Via deze inkomensafhankelijke zorgpremie financieren werkgevers daarmee 18,1 miljard euro aan de collectief gefinancierde zorg. Voor zelfstandigen en gepensioneerden wordt de inkomensafhankelijke zorgpremie 5,45% in 2020.

Het kabinet raamt de nominale zorgpremie, die verzekerden rechtstreeks betalen aan hun zorgverzekeraar, op €1421 per jaar. Dat is €37 hoger dan gemiddeld in 2019. Zorgverzekeraars kunnen daar overigens van afwijken. Ook in 2020 blijft het eigen risico voor de Zorgverzekeringswet 385 euro per jaar. De zorgtoeslag stijgt met €67 voor alleenstaanden en met €95 voor meerpersoonshuishoudens (met meer dan de stijging van de nominale zorgpremie). Per 2020 geldt het WMO-abonnementstarief van €19 per maand voor meer WMO-voorzieningen, zoals een maaltijdservice of boodschappendienst.

Gemiddeld betaalt een volwassen Nederlander volgend jaar €5.528 per jaar aan de collectief gefinancierde gezondheidszorg: dat is gemiddeld ruim €460 per maand. Dat was in 2019 nog €5.458 per jaar.

De zorguitgaven stijgen verder door o.a. vergrijzing en nieuwe technologie. Werkgevers betalen een belangrijk deel van de zorgkosten via de inkomensafhankelijke zorgpremie. De stijging van de premies werkt door in de kosten van arbeid en de koopkracht. Om de zorg betaalbaar en toegankelijk te houden voor iedereen, heeft het kabinet de SER advies gevraagd over de betaalbaarheid van de zorg. De SER is hiermee volop aan de gang. Ook komt het kabinet zelf voor de zomer van 2020 met voorstellen om de zorg in de toekomst betaalbaar en organiseerbaar te houden.

Subsidieregeling Praktijkleren (bbl)

De subsidieregeling praktijkleren is in 2019 tot 2023 verlengd. Aan de subsidieregeling is voor de komende vijf jaar € 10,6 miljoen per jaar toegevoegd om de sectoren landbouw, horeca en recreatie tegemoet te komen met een extra investering in de scholing van werknemers (motie Heerma). Deze stimulering vindt plaats via een extra tegemoetkoming in de begeleidingskosten voor bbl-stageplekken.

Leven lang ontwikkelen

Een vervanging van fiscale aftrek voor scholing is aangekondigd. In plaats van de fiscale aftrek komt er een subsidieregeling. Het gaat om ruim €200 mln per jaar. Deze regeling gaat scholing van personen financieren tot maximaal €1000,- pp per jaar en zal worden toegekend aan individuen die willen scholen in het kader van hun inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. De invoeringsdatum is nog niet zeker maar waarschijnlijk per 2021. Zolang deze regeling niet van kracht is, blijft de fiscale scholingsaftrek in stand.

In 2020 is in de OCW-begroting € 11,75 miljoen beschikbaar voor het verbeteren van de randvoorwaarden voor leven lang ontwikkelen. OCW zorgt daarbij voor flexibilisering van het mbo en het verkennen van een digitaal overzicht van scholingsmogelijkheden en (op termijn) financiële rechten.

MBO

De komende jaren wordt een daling van het aantal studenten in het MBO verwacht. Het Ministerie van OCW gaat werk maken van meer mogelijkheden tot samenwerking en fusies en men gaat werk maken van het versterken van de positie van het specialistisch beroepsonderwijs.

Ook is in 2020 €25mln beschikbaar voor het regionaal investeringsfonds voor publiek private samenwerking van MBO, lagere overheden en het bedrijfsleven in de regio.

Technisch VMBO

Er zal extra worden geïnvesteerd in het technisch VMBO per 2020. Er is dan jaarlijks €100mln beschikbaar voor het technisch VMBO, mits er een structureel plan ligt om samen met het MBO en het regionale bedrijfsleven te investeren in aantrekkelijk technisch onderwijs. Het bedrijfsleven in de regio wordt geacht 10% van de kosten van het gezamenlijke plan te betalen, in cash of in natura.

Marktwerving en regelgeving

Aanbesteden

De actie-agenda Beter Aanbesteden is nagenoeg afgerond. Door de staatssecretaris van EZK is aangekondigd dat er een vervolg op de actieagenda komt. Hierbij zijn betrokken: VNO-NCW/MKB Nederland, de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), de Unie van Waterschappen (UvW), het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (als verantwoordelijk ministerie voor het Rijksinkoopstelsel) en het Interprovinciaal Overleg (IPO). De inzet is het verder professionaliseren van aanbesteden. Daarnaast zal een start worden gemaakt met het project professioneel opdrachtgeverschap.

Voor VNO-NCW en MKB-Nederland is het duidelijk dat er nog veel moet gebeuren om het aanbesteden te optimaliseren. Het is daarom goed dat de staatssecretaris van EZK hier de coördinatie pakt.

MKB-toets

De mkb-toets is van toepassing op nieuwe wetgevingstrajecten met substantiële regeldrukgevolgen voor het mkb. Dankzij de mkb-toets kunnen ondernemers in een vroege fase meepraten, zodat regeldruk bij invoering van nieuwe wetten kan worden voorkomen.

Regiodeals voor ontwikkeling regionale economie

Het kabinet heeft €950 mln uitgetrokken voor regiodeals. Er zijn inmiddels 16 deals gesloten tussen Rijk en decentrale overheden, waarbij de regio de investering van het Rijk tenminste verdubbelt. Het regionale bedrijfsleven is bij veel van de regiodeals nauw betrokken. De derde tranche om deals in te dienen staat open tot 1 december 2019. In 2020 zullen nieuwe deals worden gesloten ter versterking van de regionale economie; hiervoor stelt het Rijk in 2020 €180 mln beschikbaar.

Griffierechten

Het kabinet dient in 2019 een wetsvoorstel om de griffierechten voor relatief kleine vorderingen te verlagen. Door aanpassing van de griffierechten wordt de drempel voor ondernemers om gebruik te maken van het recht verlaagd. Dit is jaren door ons bepleit.

Klimaat, energie, infrastructuur, bouw en ruimtelijke ordening

Klimaatwet

In de Klimaatwet is het streefreductiedoel van 49% broeikasgasemissies in 2030 en 95% broeikasgasemissies in 2050 ten opzichte van 1990 verankerd. De Klimaatwet biedt tevens het wettelijk kader waarbinnen de borgingscyclus is vastgelegd. Het Klimaatakkoord bouwt voort op de resultaten van het Energieakkoord en is gericht op de periode tot 2030 en verder.

Klimaatakkoord

Na een stug en lang proces van overleg heeft het kabinet eind juni jl. een voorstel voor een Klimaatakkoord gepresenteerd (hierna Klimaatakkoord), dat nu voorligt voor instemming bij de betrokken organisaties. Nu is de uitwerking essentieel. De grote motoren van de transitie zoals verduurzaming van de industrie via een regionale clusteraanpak, verdere voortzetting van verduurzaming van de elektriciteitsproductie met name via groei van wind op zee en verduurzaming van de gebouwde omgeving met de woningcorporaties als startmotor, staan in de startblokken.

Wel bestaan er zorgen over de extra lasten voor mkb-ondernemers. De toegezegde mkb-impacttoets moet worden uitgevoerd naar de effecten van het Klimaatakkoord op verschillende mkb-ondernemingen. Daarnaast is het behoud van de concurrentiepositie van de internationaal opererende energie-intensieve industrie en de agroketens belangrijk. Dit vraagt o.a. om een verstandige vormgeving van de aangekondigde CO₂-heffing over vermijdbare uitstoot en het vorm en inhoud geven van het SER-voorstel van mondiale koplopersprogramma's voor de vijf industriële regio's.

Schuif Opslag Duurzame Energie

Het kabinet verschuift de lasten van huishoudens naar het bedrijfsleven door de verdeling van de Opslag Duurzame Energie (ODE) van 50/50 te wijzigen naar eenderde/tweederde ten gunste van huishoudens. Door de vormgeving van de ODE-schuif wordt het mkb met een relatief laag verbruik dat zich in de 1e en 2e schijf bevindt, zoveel mogelijk ontzien. Op basis van bedrijfsspecifieke casuïstiek maken wij ons hard om onevenredige lastenverzwaringen voor bedrijven in de 3e en 4e schijf zoveel mogelijk te voorkomen.

Verbreiding regeling Stimulering Duurzame Energie (SDE++)

Conform het Regeerakkoord wordt de SDE+ vanaf 2020 verbreed naar de SDE++, zodat naast duurzame energie ook CO₂-reducerende technieken in

aanmerking komen voor subsidie. Om ook mkb-bedrijven voldoende mee te kunnen laten dingen naar subsidies bepleiten wij speciale aandacht voor deze categorie.

Subsidieregeling Indirecte emissiekosten ETS

Conform de afspraken uit het Energieakkoord is het budget voor de subsidieregeling Indirecte emissiekosten ETS aan bedrijven voor indirecte CO₂-kosten ten gevolge van de elektriciteitsprijzen voor 2020 verhoogd naar €106 mln. VNO-NCW en MKB-Nederland bepleiten in het kader van het Klimaatakkoord voor een continuering van deze regeling vanaf 2021 om zo de concurrentiepositie van de energie-intensieve industrie te blijven beschermen.

Stimulering woningmarkt

Tot 2025 moeten er 75.000 nieuwe woningen per jaar bijkomen. De afgelopen jaren lag de nieuwbouw gemiddeld rond de 54.000 per jaar. Om de toenemende schaarste op de woningmarkt tegen te gaan, heeft het kabinet enkele maatregelen gepresenteerd:

- Er komt er een woningbouwimpuls met maximaal €1 mrd aan subsidies om gemeenten te verleiden nieuwe nieuwbouwprojecten te starten, bijvoorbeeld voor het bouwrijp maken van grond.
- Woningcorporaties krijgen daarnaast in totaal voor €1 mrd korting op de verhuurdersheffing als ze nieuwbouw plegen (gemiddeld €100 mln per jaar). Ook komt er een vrijstelling in de verhuurderheffing voor de bouw van tijdelijke, flexibele woningen.
- Starters op de woningmarkt worden mogelijk vrijgesteld van de overdrachtsbelasting.
- Huisbazen en vastgoedbeleggers worden mogelijk juist meer belast bij de aankoop van woningen.

Door de recente uitspraak van de Raad van State over de beperking van stikstofuitstoot dreigen overigens vele projecten in de buurt van natuurgebieden stil te vallen. Dat vormt een nieuwe, grote bedreiging voor het woningaanbod.

Uitvoering Bouwagenda

Bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid werken via De Bouwagenda samen om de bouwsector te versterken, o.a. door het verduurzamen van woningen en een effectiever gebruik van grondstoffen. Hiervoor is noodzakelijk dat in het kader van het Klimaatakkoord de mogelijkheden voor gebouwgebonden financiering de komende periode verder worden uitgewerkt en tot concrete maatregelen leiden. Daarnaast zet De Bouwagenda – in nauwe samenwerking met woningcorporaties en het ministerie van BZK – sterk in op het verleiden en ontzorgen van particuliere woningeigenaren.

Nationale Omgevingsvisie

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) moet aangeven hoe verschillende nationale belangen moeten worden afgewogen, zodat er voldoende ruimte is voor bedrijven. Op dit moment lijkt het NOVI eerder nog een bibliotheek van belangen die op zichzelf allemaal wel spelen, maar het is nodig dat het Rijk keuzes maakt en op een aantal onderdelen de regie neemt.

Omgevingswet

In het najaar behandelt het parlement de resterende wetgevingsproducten voor de stelselherziening omgevingsrecht. Kernboodschap is dat om zicht te houden op inwerkingtreding van de stelselherziening op 1/1/2021, voortvarende behandeling van de wetgevingsproducten nodig is. Eigenlijk moet zo ongeveer alles eind dit jaar behandeld zijn. Dat is vooral van belang bij de amvb's waar nog advisering van de Raad van State nodig is. 1 januari 2021 lijkt nog ver weg, maar het is in feite heel dichtbij. Ook de uitvoeringspraktijk moet zich tijdig kunnen voorbereiden op de komst van het nieuwe stelsel en daar is stabiele wetgeving voor nodig.

Stikstof en PAS

Naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State over de PAS hebben de provincies begin juni afgesproken voorlopig geen vergunningen meer in behandeling te nemen en bepaalde projecten zelfs stil te leggen. Dit leidt ertoe dat veel ondernemers in de problemen komen doordat zij geen vergunning krijgen. Bedrijven die willen bouwen of investeren kunnen daardoor niet verder. De economie kan daardoor stil gaan vallen met alle gevolgen van dien. Het adviescollege Stikstof onder voorzitterschap van de heer Remkes komt eind september met een advies voor de oplossing van de korte termijn problematiek. Een oplossing voor de middellange termijn wordt medio 2020 verwacht. In de begroting wordt hiernaar verwezen.

VNO-NCW en MKB-Nederland hebben in een 10 puntenplan oplossingen aangedragen om Nederland per direct van het verstikkende stikstofslot af te halen. Aangedrongen wordt om per direct de vergunningverlening weer op gang te brengen en meer projecten te definiëren als projecten van groot openbaar belang. Voor de lange termijn is een herijking van het Nederlands natuurbeleid nodig, inclusief een discussie over de verdere terugdringing van de depositie van stikstof.

Circulaire economie

Het grondstoffenakkoord uit 2017 heeft ertoe geleid dat veel bedrijven met een strategie en bedrijfsvoering met circulaire economie aan de slag zijn. Het kabinet heeft recentelijk €80 mln ingezet voor het bevorderen en faciliteren van de

circulaire economie. Voor de 5 transitieagenda's is voor 2020 8 miljoen uitgetrokken.

De circulaire economie levert een bijdrage aan de groei van de economie door te streven naar waardebehoud van materialen in de keten. Dit maakt Nederland minder afhankelijk van de import van grondstoffen. Daarnaast is sprake van minder CO₂-uitstoot. Belangrijk voor het verdienmodel is dat bedrijven de vermeden CO₂ uitstoot kunnen meerekenen (de zogenaamde scope 3 discussie in het klimaatakkoord).

Vanwege haar centrale ligging en uitstekende logistiek heeft Nederland de potentie om de grondstoffenrotonde van de Europa te worden. Het komende jaar moet Nederland een start maken met chemische recycling. Het bedrijfsleven overlegt met het ministerie van I&W en EZK wat nodig is om investeringen hiervoor in Nederland los te krijgen.

Infrastructuur

Het kabinet stelt ruim € 2,6 miljard uit het Infrastructuurfonds apart om het onderhoud aan de wegen, het spoor en de waterwegen zeker te stellen. Wij vinden het van belang dat er voldoende middelen beschikbaar komen voor het achterstallig onderhoud aan de infrastructuur. In 2018 liep dat op tot € 873 miljoen voor hoofdwegen, hoofdvaarwegen en het hoofdwatersysteem. Wij zijn van mening dat dit niet ten koste mag gaan van investeringen in nieuwe infrastructurele projecten.

Specifiek voor het auto- en goederenverkeer over de weg wordt komend jaar bijna € 3 miljard geïnvesteerd in de aanleg en beheer en onderhoud van wegen. Aan huidige wegverbredingen wordt ook volop doorgewerkt. Ook wordt € 100 miljoen gereserveerd voor maatregelen om files op korte termijn tegen te gaan.

Ten aanzien van de spoorwegen wordt € 2,6 miljard vrijgemaakt voor aanpassingen op en rond het spoor. In het bijzonder investeert het kabinet in het nieuwe spoorbeveiligingssysteem ERTMS, waarmee treinen veilig dichter op elkaar kunnen rijden en de spoorinfrastructuur nog beter wordt. Aan de Nederlandse vaarwegen wordt € 100 miljoen uit het Infrastructuurfonds besteed ter voorkoming van oponthoud op vaarwegen.

Wij vinden dat het meerjarenprogramma infrastructuur, ruimte en transport (MIRT) onvoldoende ruimte biedt voor de integrale aanpak die nodig is om Nederland bereikbaar te houden. Tot 2040 moet er minstens € 55 miljard extra in de transitie naar een duurzamer en efficiënter mobiliteitssysteem worden geïnvesteerd, voornamelijk in wegen, het spoor, fietspaden en hubs.

Digitalisering

Nieuwe digitale strategie kabinet in werking

Het kabinet heeft in de zomer van 2019 een update van de Digitale Kabinetsstrategie (incl. AI en data) gepubliceerd. De platformeconomie behoeft daarentegen nog meer aandacht. De regering heeft wel oog voor de mededingingsaspecten, maar mist een bredere strategie om platformen als verdienvermogen van morgen verantwoord uit te bouwen en het geopolitieke aspect t.o.v. de grote investeringen die de VS en China op deze gebieden maken.

Wij pleiten voor een strategie op vier pijlers: (door)groei van Nederlandse platformen door in specifieke sectoren data veel beter beschikbaar te maken; herijken van relevante spelregels en toezicht voor een gelijk speelveld; betere maatschappelijke inbedding van platformen door eigen verantwoordelijkheid van platformen; een meer strategische analyse over de waarde en inzet van platformen mondiaal, Europees en in Nederland.

Daarnaast heeft het Kabinet inmiddels de contouren van de aankomende (5G) frequentieveilingen geschetst. De veilingen moeten niet gericht zijn op maximalisatie van opbrengst gezien de enorme innovatieve potentie van sneller internet.

Strategisch Actieplan AI

Het kabinet komt in het najaar met het Strategisch Actieplan AI. Onder voorzitterschap van VNO-NCW heeft de Taskforce AI hiervoor een position paper 'Algoritmen die werken voor iedereen' gepresenteerd: Nederland moet via publiek-private samenwerking sterk extra investeren in kunstmatige intelligentie, omdat het van grote invloed is op toekomstig verdienvermogen, onze welvaart en het de potentie heeft bij te dragen aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen.

Om deze reden richten VNO-NCW, MKB-Nederland, VSNU, EZK, TNO, en Topteam Dutch Digital Delta de Nederlandse AI Coalitie op (NL AIC). De NL AIC moet gaan functioneren als dé katalysator van AI-toepassingen in ons land. De ambitie is om de Nederlandse AI Coalitie in oktober te presenteren gezamenlijk met het Strategisch Actieplan van de overheid.

Digitalisering MKB (onderdeel van MKB Actieplan EZK)

Met EZK starten we - in het kader van het programma "Versnelling digitalisering mkb" - samen met brancheverenigingen een kennis- en activeringsprogramma digitalisering.

Privacy

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is inmiddels meer dan een jaar van kracht. Minister Dekker heeft problemen die ondernemers in hun dagelijkse praktijk met de privacywet ervaren geïnventariseerd en zal – samen met andere vakdepartementen – op korte termijn met oplossingen moeten komen. Te denken valt aan -het kunnen uitvoeren van Alcohol-, Drugs- en Medicijntesten op werkplaatsen waar het onder invloed zijn grote impact kan hebben op collega's, omgeving of openbare orde. Ook moeten er oplossingen komen voor de onwerkbaar strenge eisen die de Autoriteit Persoonsgegevens stelt aan verwerking van werknemersgegevens bij re-integratie. Voor de evaluatie van de Europese Verordening AVG in 2020 voorzien we het departement van input.

Veiligheid en Defensie

Cybersecurity

Vanwege de toenemende digitale dreiging zet het kabinet in op vergroting van de digitale weerbaarheid door het bewustzijn van de risico's te verbeteren, versterking van het toezicht, samenwerking met het bedrijfsleven om de weerbaarheid te verhogen, meer regie op digitale weerbaarheidsmaatregelen door vitale aanbieders en een Landelijk Dekkend Stelsel van cybersecurity samenwerkingsverbanden (LDS). Door J&V wordt sinds 2019 € 4 mln oplopend tot € 6 mln per jaar structureel ingezet voor concrete maatregelen door de inzet van extra personeel op het terrein van inzicht bieden en duiden, expertise inbrengen, respons geven op dreigingen en incidenten, informatiebroker en advies geven. In 2020 wordt o.a. de waakdienst omgevormd tot een integraal fusion center. Ook wordt de onderzoeks- en responscapaciteit uitgebreid.

Het kabinet zet in op voorlichting om burgers en bedrijven bewust te maken van het belang van digitale veiligheid en bijpassend handelingsperspectief te bieden. Ook worden middelen ingezet om een bijdrage te leveren aan het versterken van community building binnen de cybersecuritysector.

Naast de activiteiten van het Digital Trust Center wordt subsidie verstrekt aan groepen van bedrijven in niet-vitale sectoren die op cybersecurityterrein willen samenwerken. De uitvoering van de regeling ligt bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

VNO-NCW en MKB Nederland ondersteunen de aandacht voor cybersecurity. Het staat hoog op de agenda van de vitale sectoren. De aanpak die bedrijven voorstaan is risico-gebaseerd. Hiervoor is goede informatiedeling over cyberdreigingen noodzakelijk. Daarnaast is het van belang om regelmatig te oefenen.

Defensie-Industrie Strategie

Met de Defensie-Industrie Strategie (DIS) van 2018 heeft het kabinet een stap gezet naar het versterken van onze veiligheidsindustrie. VNO-NCW, MKB-Nederland en de Nederlandse Industrie voor Defensie en Veiligheid (NIDV) onderstrepen het belang om een goede uitwerking te geven aan deze strategie door de industrie actief bij de uitwerking te betrekken. Daarnaast heeft het kabinet met het Missiegedreven Topsectoren- en Innovatiebeleid enkele missies op het gebied van veiligheid omschreven. Dit is belangrijk voor de internationale positie van de Nederlandse veiligheidsindustrie, evenals dat het kabinet werk blijft maken van het gelijktrekken van het Europese speelveld, ook wat exportvergunningen voor militair materieel en technologie betreft. Daarnaast is het nodig dat de overheid, in overeenstemming met de DIS 2018, ook generieke handelsbevorderende instrumenten beschikbaar stelt ter versterking van de sector.

Brexit en internationaal zakendoen

Brexit

Op 31 oktober aanstaande moeten de EU en het VK besloten hebben hoe zij verder gaan met de Brexit. Vooralsnog kunnen wij onze leden alleen adviseren dat zij zich op alles moeten voorbereiden, ook op het worst-case scenario van een no deal. Wij vinden dat de Nederlandse overheid en de Europese Commissie er alles aan moeten doen om schade die voorkomen kan worden bij Brexit ook daadwerkelijk te voorkomen. Daar moet budget voor zijn.

Publiek-private handelsbevordering

Ook in 2020 is €10mln beschikbaar voor publiek-private handelsbevordering, deels voor de activiteiten van het door VNO-NCW en MKB-Nederland met partners opgerichte NL in Business. NL in Business richt zich op het exporterende mkb. Dat gebeurt met informatie en digitalisering, betere voorbereiding en follow up van handelsmissies zodat meer 'leads' leiden tot contracten, versterking van MKB-ondersteuning in het buitenland, ondersteuning van topsectoren en inzet van private expertise in de Werkplaats. Kijk voor meer informatie op www.nlinbusiness.com.

Ook komt er zoals aangekondigd naast Invest-NL een separate instelling voor internationale financieringsactiviteiten. Met de komst van deze instelling komt er €800 mln extra kapitaal beschikbaar voor internationale activiteiten. Deze instelling betreft een samenwerkingsverband met ontwikkelingsbank FMO.

Exportfinanciering

Het Kabinet is bezig om een vergroening van de exportkredietverzekering vorm te geven. Nederlandse bedrijven ondervinden sterke concurrentie van staatsgesteunde bedrijven. Zonder een concurrerende ondersteuning zal een vergroening lastig van de grond komen. We verwelkomen daarom het Climate Investor One (CIO) fonds waarin € 850 mln, dat beschikbaar is voor investeringen in duurzame energie in ontwikkelingslanden.

Handels- en investeringsverdragen

Dit begrotingsjaar zal het parlement de ratificatie behandelen van het CETA-verdrag. Het verdrag levert ondernemers fors lagere importtarieven op en bescherming bij investeringen. Ook het nieuwe MERCOSUR-verdrag van de EU met Brazilië, Argentinië, Paraguay en Uruguay zal in het parlement worden besproken. Dit verdrag levert € 4 mrd aan lagere importheffingen op voor ondernemers in Europa. Het kabinet zal aan de hand van de nieuwe modeltekst voor investeringsakkoorden de onderhandelingen openen met enkele landen voor een dergelijk, nieuw akkoord.

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van VNO-NCW en de Koninklijke Vereniging MKB-Nederland. Postbus 93002 2509 AA Den Haag T. 070 - 349 03 49 (VNO-NCW) T. 070 - 349 09 09 (MKB-Nederland)

www.vno-ncw.nl

www.mkb.nl

Deze nieuwsbrief is met zorg samengesteld. Er kan echter geen enkele aansprakelijkheid worden aanvaard voor eventuele onjuistheden of onvolkomenheden. Vermenigvuldigen van (delen van) deze uitgave is toegestaan, mits met bronvermelding.

17 september 2019

